

Kempele 24.2.2025

Liminka-Oulu kaksoisraide ratasuunnitelma/ Kempeleen kunnan lausunto ratasuunnitelmasta

Viite: VÄYLÄ/5833/04.01.01/2021

Väylävirasto on laatinut ratalain (110/2007) mukaisen Liminka-Oulu kaksoisraide ratasuunnitelman. Väylävirasto pyytää lausuntoa otsikon mukaisesta suunnitelmasta (ratalaki 22 a §).

Ratasuunnitelman mukaan suunnittelualue alkaa Limingan liikennepaikan eteläpäästä ja päättyy Oulun ratapihan eteläpään. Tavoitteena on parantaa rataosan välityskykyä sekä sujuvoittaa nopean henkilöliikenteen ja hitaamman tavaraliikenteen yhteensovittamista. Lisäksi pyritään vähentämään Liminka-Oulu välillä esiintyviä melu- ja tärinäongelmia suunnitelmien laajuuden mahdollistamalla tavalla.

Ratasuunnitelmassa on arvioitu vaikutukset maankäyttöön ja kaavoitukseen, meluun, tärinään, pinta- ja pohjavesiin sekä maa-aineisvaroihin, ympäristön ja luonnon oloihin, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen sekä maisemaan ja kulttuuriarvoihin. Vaikutuksista on laadittu erillisinä selvityksinä melu- ja tärinäselvitykset, vaikutukset uhanalaisiin eliölajeihin ja kasveihin sekä pilaantuneiden maiden tutkimukset. Ratasuunnitelmassa ja sen ratkaisuissa on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon maanomistusolosuhteet.

Väylävirasto pyytää Kempeleen kuntaa ilmoittamaan tai ottamaan kantaa lausunnossaan seuraaviin asioihin:

- Kunnan toimesta tehdyt vuorovaikuttamisen ja tiedoksiannon toimenpiteet (aloittamisesta ilmoittaminen tai kuuluttaminen sekä suunnitelman nähtäville asettaminen - toteutustavat ja -ajankohdat)
- Toteuttaako laadittu suunnitelma (valtakunnallisen ja alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutumista kunnan alueella.
- Kunnan lausunnonannon ajankohtaa vastaava kaavatilanne vahvistettujen ja hyväksytyjen oikeusvaikutteisten yleiskaavojen, asemakaavojen ja ranta-asemakaavojen osalta, sekä ovatko kaavat yhdenmukaisia ratasuunnitelman kanssa. Jos kaavoitustilanteessa on tapahtunut muutoksia nähtäville asetettavasta suunnitelmassa kuvatusta, pyydetään kuntaa yksilöimään muuttuneet kaavat lausunnossaan.
- sisällyttääkö kunta ratasuunnitelman mukaiset rautatien suoja- ja näkemäalueiden aiheuttamat rakentamisrajoitukset asemakaavaan.

- osallistuuko kunta rautatien tekemisestä aiheutuviin rakentamis- ja kunnossapitokustannuksiin suunnitelma-asiakirjoissa (hyväksymisehdotuksessa) esitetyllä tavalla. Koko ratasuunnitelmaosuuden kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 210 M€ (MAKU, 145, 2020=100) Limingan kunnan osuus kustannuksista Allintien AKS:n rakentamisen ja hanketehtäväkustannusten osalta on 4,19 milj. euroa. Kempeleen kunnan osuus Ketolanperäntien osalta (sisältäen hanketehtäväkustannukset) 3,82 milj. euroa.
- onko kunnalla huomauttamista syrjään jäävän radan lakkaamiseen rautatienä rakentamistoimenpiteiden jälkeen
- onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin siltoihin, meluesteisiin, tukimuureihin tai muihin merkittäviin rakenteisiin.
- onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin rautatien rakentamisen ajaksi varattaviin maa-ainesten ottopaikkoihin, sijoitusalueisiin, kiertoteihin, varastoalueisiin tai varattavien yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön.
- Onko kunnalla muuta huomauttamista suunnitelmasta

Kunnallistekniikkapäällikkö (PK), kaavoituspäällikkö (KM):

Ratasuunnitelma on ollut yleisesti nähtävillä 17.12.2024 - 16.01.2025 välisen ajan Väyläviraston tietoverkossa. Nähtävänä oloaikana Väylävirasto on saanut 31 kappaletta muistutuksia koskien otsikon mukaista suunnitelmaa ja näistä 5 kappaletta on Kempeleen kunnan alueelta.

Lausuntonaan Kempeleen kunta toteaa, että ratasuunnitelma palvelee kunnan tulevan maankäytön tarpeita ja parantaa merkittävästi liikenteen sujuvuutta ja saavutettavuutta. Kempeleen kunta pitää tärkeänä hankkeen toteutumista. Kempeleen kunnan alueelta tulleiden muistutusten vastineet ovat tämän lausunnon lopussa.

Kempeleen kunta ilmoittaa, että

- Ratasuunnitelman laatimisen aloittamisesta kuulutettu 9.9.2021, ratasuunnitelman nähtävillä olo kuulutettu 17.12.2024, ratasuunnitelma ollut yleisesti nähtävillä 17.12.2024 - 16.01.2025 kunnan yleisessä tietoverkossa.
- Ratasuunnitelmassa on otettu huomioon valtakunnallisen ja alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutuminen kunnan alueella
- Lausunnon ajankohtana ratasuunnitelman alueella on voimassa 15 kpl Kempeleen asemakaavaa. Nämä asemakaavat sisältyvät nähtävillä olevaan ratasuunnitelma-aineistoon.
- Vireillä olevassa Rautatiealueen tarkistusten asemakaavaprosessissa 2024-15 muutetaan seuraavien asemakaavojen aluevarauksia rautatiealueen läheisyydessä ratasuunnitelman mukaisiksi: 2004-179, 2004-204, 2004-571, 2004-587, 2007-503, 2015-626, 2021-60. Kunnan tavoite on hyväksyä asemakaava ennen kesää 2025.
- Alueella on voimassa kaksi yleiskaavaa: Kempeleen taajaman osayleiskaava 2040 ja Oulun seudun yleiskaava 2020. Kempeleen valtuusto hyväksyi kokouksessaan 3.2.2025 § 4 Kempeleen eteläisen alueen osayleiskaavan, joka ei ole vielä saanut lainvoimaa. Kyseinen yleiskaava on liitetty lausuntoon (liitteet 1 ja 2).

- Kunta sisällyttää ratasuunnitelman mukaiset rautatien suoja- ja näkemäalueiden aiheuttamat rakentamisrajoitukset asemakaavoihinsa.
- Kempeleen kunta varautuu hankkeen toteutumisen varmistuttua sovittuihin kustannuskoperiaatteisiin. Lopullinen kunnan kustannusosuus muodostuu urakkakilpailun ja toteutuneiden rakennuskustannusten kautta.
- Kunnalla ei ole huomauttamista syrjään jäävän radan lakkaamiseen rautatienä rakentamistoimenpiteiden jälkeen.
- Liikennepaikkoja koskevalla suunnitelmakartalla, *3600_72_7747_1_Kempeleen liikennepaikka-Asemapiirustus.pdf*, on virheelliset rautatiealueen rajat Asemantien alikulkusillan kohdalla. Ratasuunnitelman kartalla *3600_72_7746_10_Suunnitelmakartta_740_750-742_250.pdf*, rautatiealueen rajat ovat voimassa olevan asemakaavan mukaiset. Katettujen pyörätelineiden sijoittaminen on huomioitava rakentamisvaiheen suunnittelussa. Kunta edellyttää melusteissa korkealaatuista ratkaisua kuntakeskuksen kohdalla.
- Kempeleen kunnalla ei ole huomautettavaa ratasuunnitelmaan sisältyviin rautatien rakentamisen ajaksi varattaviin maa-ainesten otopaikkoihin, sijoitusalueisiin, kiertoteihin, varastoalueisiin tai varattavien yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön. Kempeleen kunnan alueella on huoltoteiden osia, jotka kulkevat Väyläviraston ja kunnan kesken sovitusti rautatiealueen ulkopuolella. Huoltotiet H30, H32 ja H35 otetaan huomioon asemakaavamuutoksissa. Lisäksi kunta puoltaa ajoyhteyksien toteutusta ratasuunnitelmassa esitetyille huoltoteille H27, H28, H33.
- Kunnanhallitus 24.6.2024 § 240 *suhtautuu myönteisesti Liminka-Oulu -kaksoisraiteen ratasuunnitelmassa osoitettujen vallien sijoittamiseen Kempeleen kunnan omistamille maille. Vallien tulee sopeutua ympäristöön ja niiden toteuttamisen edellytyksenä ovat toteutusajankohdan kaavatilanteeseen ja lainsäädäntöön perustuvat tarvittavat luvat ja tarkennetut toteutussuunnitelmat, joissa on tutkittu myös läjitysten jatkotyöstötarve ja mahdollisuudet. Lopulliset suunnitelmat on hyväksyttävä kunnassa. (Liite 3)*

Liitteet

- Liite 1 Eteläisen-alueen-oyk_Yleiskaavamerkinntät ja -määräykset_hyv_29.1.2025
- Liite 2 Kaavakartta_Eteläisten_alueiden_OYK_2040_202125
- Liite 3 Pöytäkirjan ote-Kunnanhallitus - 24.06.2024

Vastineet Kempeleen kunnan alueelta saapuneisiin muistutuksiin:

Vastine muistutukseen nro 2: Ei vaikuta ratasuunnitelmaan.

Vastine muistutukseen nro 12: Väylävirasto vastaa lunastuskorvauksiin liittyvistä sopimuksista. Muistutuksella ei ole vaikutusta ratasuunnitelmaan.

Vastine muistutukseen nro 15: Väylävirasto vastaa ja ottaa huomioon ratasuunnitelman toteutuksessa ojien pohjaamisen ja salaojien asentamisen tarpeen peltoalueilla.

Vastine muistutukseen nro 17: Muistuttaja ottaa kantaa ratasuunnitelman ulkopuolisiin suunnittelukysymyksiin. Kunta on tietoinen rata-alueen kulttuuri- ja viherympäristöön liittyvistä arvoista ja pyrkii huomioimaan niitä omissa suunnitteluprosesseissaan. Väylävirasto antaa oman lausuntonsa meluntorjuntaan ja junien nopeuksiin liittyviin huomioihin.

Vastine muistutukseen nro 23: Liminka–Oulu välille on suunniteltu kaksoisraide sekä tarvittavat taitorakenteet ja huoltotieyhteydet. Väylävirasto vastaa ja ottaa huomioon ratasuunnitelman toteutuksessa uusien huoltoteiden ja niiden kuivatuksen rakentamisen. Ratkaisut tarkentuvat rakentamissuunnitteluvaiheessa.